

Monumentnummer*: 521174

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82684/183

Woonplaats* Tilburg
Gemeente* Tilburg
Provincie* Noord-Brabant

Locatiennaam Tilburg
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Tilburg
Sectie* M
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 10798

Omschrijving**

Inleiding

De WINKEL werd gebouwd in 1924 in Expressionistische stijl, naar ontwerp van architect F.C. de Beer. De opdrachtgever voor deze speelgoedwinkel was J.J. van Nuenen-Boes. De firmanaam, die met melkglazen belettering werd aangegeven in de bijzondere gebogen hoekoplossing, is rond 1990 weggeschilderd maar nog wel herkenbaar.

Het interieur is verbouwd. De aan de achterzijde gesitueerde woning werd bij het magazijn getrokken. Rond 1980 is de gehele begane grondverdieping uitgebroken en vernieuwd. De beide kelders zijn volgestort. Het pand vormt de afsluiting van een ononderbroken gevelwand in de binnenstad en staat op de hoek van de Alexanderstraat.

Omschrijving

Het vierlaagse hoekpand heeft een rechthoekige plattegrond, een afgeronde hoek met torenachtige hoekoplossing en een plat dak. De gevels zijn opgetrokken uit machinale baksteen met betonskelet. Ze worden horizontaal geleed door borstweringen van geel-grijs grindbeton met daarboven bruin gemêleerde baksteen. Verticaal vindt de geleiding plaats door gewelfde raamstroken en hoeken. De voorgevel heeft in het midden een strook met drie vensters boven elkaar, de borstweringen hiervan volgen de ronding van het venster. De onderste, die grijs geschilderd is, heeft uitkragingen, de bovenste is vlak en volgt de uitkragende betonnen daklijst. Aan

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

weerskanten van de verticaal gerichte vensters bevinden zich horizontale vierdelige ramen. Deze zijn hoog, direct onder de borstwering van de volgende etage, geplaatst. Alle vensters zijn voorzien van glas-in-lood. In de zone boven de eerste etage is in bronzen sierletters de tekst "Speelgoederen" aangebracht. In de afgeronde hoek bevindt zich de vernieuwde entree. Hier boven verheft zich over alle etages doorlopend een gebogen glas-in-lood raam. De naam "J.J. van Nuenen-Boes" is ondanks de rode overschildering herkenbaar gebleven. Hierachter bevindt zich het trappenhuis. Dit is buiten gebruik. Boven de uitkragende daklijst is een sierlijst gemetseld. Deze is voorzien van blauwe en gele geglazuurde blokjes en wordt bekroond door een klein driedelig open torentje van smeedijzerwerk op de hoek. De rechterzijgevel heeft boven de ook hier uitgebroken pui twee series van verticale en horizontale glas-in-lood ramen conform de voorgevel. De hoek loopt rond, met enig verdiept verticaal siermetselwerk zoals bij de linkerhoek van de voorgevel. De hoek wordt geaccentueerd door een fors opgemetseld blok met horizontale sierbanden. De achtergevel van het pand heeft rechts op elke etage een vierruits horizontaal raam; deze zijn nu deels dichtgezet. Naast de vensters weer een smalle afgeronde hoek met een klein betonnen sierblokje.

Waardering

Het pand is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als getuigenis van de sociaal-economische ontwikkeling, door de bouw van grootschalige winkelhuizen aan de oude straten van het stadscentrum en is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de warenhuisbouw na 1900, in het bijzonder door de toepassing van moderne stijlmiddelen en de effecten van licht in de architectuur. Hierdoor heeft het pand innovatieve waarde. Architectuurhistorisch is het van belang vanwege de zeer bijzondere wijze waarop de ornamentiek en het materiaalgebruik in dienst worden gesteld van de detailhandel en tevens als voorbeeld van de veelzijdigheid van de architect. Het gebouw is waardevol vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur, de ensemblewaarde en in relatie tot de structurele en visuele gaafheid van de stedelijke omgeving en is als voorbeeld van een dergelijke hoekoplossing uiterst zeldzaam.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Winkel (G)

Functie

Winkel (G2)